

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Meklēt Juristu](#) > [Sameklēt Ekspertu](#) > Romania

Sameklēt ekspertu

Saturu nodrošina

Rumānija

Rumānija

I. Ekspertu saraksti un reģistri

Rumānijā ekspertus uzskaita pēc specializācijas. Ekspertu reģistrus tiesām dara pieejamus Tieslietu ministrija, un tos uztur civiltiesas vai krimināltiesas. Saraksti ir atrodami [šeit](#).

Eksperti tiek apstiprināti un iekļauti reģistrā pēc Tieslietu ministrijas organizēta eksāmena nokārtošanas.

Lai iegūtu tiesu eksperta statusu, kandidātam jāatbilst šādiem nosacījumiem:

- jābūt Rumānijas, Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts, vai Šveices Konfederācijas pilsonim;
- jāzina rumāņu valoda;
- jābūt pilnai rīcībspējai un tiesībspējai;
- jābūt absolventam specialitātē, kurā viņš kārtos eksperta eksāmenu, kas jāpierāda ar diplomu;
- jābūt ar vismaz trīs gadu pieredzi savā specialitātē;
- jābūt atbilstošam veselības stāvoklim, lai strādātu par ekspertu;
- jābūt bez iepriekšējas sodāmības un ar labu profesionālo un sociālo reputāciju;
- jābūt sekmīgi nokārtojušam Tieslietu ministrijas organizēto eksāmenu.

Citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts pilsonis un Rumānijas pilsonis, kurš ieguvis nepieciešamo profesionālo kvalifikāciju citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstī, var iegūt eksperta statusu Rumānijā ar tādiem pašiem nosacījumiem kā Rumānijas pilsoņi.

Ekspertus var izslēgt no reģistra, ja viņi tā vēlas, ja viņi vairs neatbilst prasībām vai ja tā nolemj kompetentā iestāde.

II. Ekspertu kvalifikācija

Lai eksperti varētu sevi dēvēt par ekspertiem, viņiem jābūt arodapvienības locekļiem.

III. Ekspertu atlīdzība

1. Civilprocess

Tiesas rīkojumā, ar kuru ieceļ ekspertu, norāda eksperta samaksu un — attiecīgā gadījumā — avansa maksājumu par ceļa izdevumiem. Tiesa var prasīt, lai eksperts rakstveidā noteiktā laikposmā aplēš ekspertīzes izmaksas.

Samaksas veikšanas apliecinājumu iesniedz tiesas kancelejā tā puse, kurai izdots rīkojums, piecu dienu laikā no iecelšanas vai tiesas noteiktajā termiņā. Tiesa var palielināt samaksu līdz ziņojuma iesniegšanai.

2. Kriminālprocess

Eksperts ir tiesīgs saņemt samaksu par ekspertīzes veikšanu. Samaksas summu nosaka prokurors vai tiesa,

ņemot vērā lietas veidu un sarežģītību un ekspertam radušos izdevumus.

IV. Ekspertu atbildība

Eksperti tiek saukti pie atbildības saskaņā ar vispārējām līgumiskajām un saistību tiesībām. Viņiem ir pienākums savu iespējamo atbildību segt ar profesionālās atbildības apdrošināšanu.

Tehniskajiem tiesu ekspertiem, kuri atzīti par vainīgiem pārkāpumu izdarīšanā eksperta darbības īstenošanas laikā, galvenais tehniskais tiesu eksperts var piemērot šādas disciplinārsankcijas atbilstoši izdarītā nodarījuma smagumam:

- rakstisks brīdinājums;
- tiesību veikt tiesu ekspertīzi apturēšana uz laikposmu no trīs mēnešiem līdz vienam gadam;
- tiesu eksperta statusa atņemšana.

V. Papildu informācija par ekspertu procesu

Galvenie tiesību aktu noteikumi, kas piemērojami attiecībā uz tiesu ekspertīzi Rumānijā, ir Rumānijas Civilprocesa kodeksa 330. un 331. pants. Papildus piemēro Rumānijas Kriminālprocesa kodeksa 172.-191. pantu.

Ekspertus uzskaita pēc specializācijas. Ekspertu reģistri ir publiski, un tos publicē Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē.

Ekspertiem jāpiesakās iekļaušanai reģistrā.

1. Ekspertu iecelšana

Rumānijas civiltiesības paredz viena vai trīs ekspertu iecelšanu. Ekspertus var iecelt tiesa un iesaistītās puses. Puses var vienoties par vienu ekspertu. Ja tās nevienojas, ekspertu ieceļ tiesa nejausā kārtībā publiskā tiesas sēdē no saraksta, kuru sagatavojis un paziņojis ekspertīzes birojs.

Rumānijas krimināltiesības paredz tikai viena eksperta iecelšanu. Ekspertu var iecelt tiesa lietas izskatīšanā tiesā un prokurors kriminālizmeklēšanas posmā. Parasti prokurors vai tiesa ieceļ vienu ekspertu. Divus vai vairākus ekspertus ieceļ tikai situācijās, kad ir vajadzīgas starpdisciplīnu zināšanas.

Šim nolūkam izmanto to pašu reģistru, kuru izmanto civilprocesā. Prasības ekspertiem ir vienādas kriminālprocesā un civilprocesā.

a) Iecelšana, ko veic tiesa

Civiltiesai vai krimināltiesai ir pilnvaras iecelt ekspertu *ex officio* vai pēc puses skaidra lūguma, ja attiecīgos faktus var noskaidrot tikai ar speciālista palīdzību. Šādā gadījumā eksperts atbild uz tiesas vai prokurora uzdotajiem jautājumiem līdz noteiktam datumam. Ekspertam ir jāziņo par jebkuru interešu konfliktu tiesai. Tiesas ieceltiem ekspertiem ir piekļuve lietas materiāliem.

b) Iecelšana, ko veic puses

Rumānijā ir daudz pušu ieceltu ekspertu veidu:

- apstiprināti neatkarīgi eksperti, kurus ieceļ pēc pušu vai apsūdzētā lūguma (Kriminālprocesa kodeksa 172. panta 8. punkts);
- oficiālie eksperti no laboratorijām vai specializētām iestādēm;
- apstiprināti neatkarīgi valsts eksperti;
- eksperti no ārvalstīm (Kriminālprocesa kodeksa 172. panta 8. punkts).

Ja nav pieejami apstiprināti eksperti, tiesa var prasīt viedokli no vienas vai vairākām personām vai speciālistiem attiecīgajā jomā (Civilprocesa kodeksa 330. panta 3. punkts), kuri tādējādi ir ārpus tiesas eksperti un eksperti-liecinieki. Pušu ieceltie eksperti kontrolē tiesas ieceltā eksperta darbību. Nav iespējama situācija, ka puses ieceļ ekspertu, ja tiesa nav iecēlusi ekspertu (Kriminālprocesa kodeksa 173. panta 4. punkts).

Eksperti-liecinieki ir liecinieki ar īpašām zinātniskajām vai tehniskajām zināšanām, kurus iztaujā tiesa.

Ekspertiem ir tiesības atteikties veikt ekspertīzi to pašu iemeslu dēļ, kuru dēļ liecinieki var atteikties liecināt.

2. Procedūra

a) Civilprocess

Eksperta atzinums nav tiesnesim saistošs. Eksperta vienīgais pienākums ir sagatavot ziņojumu. Ekspertiem ir atļauts sazināties ar pusēm tiesvedības laikā; tiesas ieceltiem ekspertiem ir vajadzīga tiesas atļauja, lai to darītu.

i) Eksperta ziņojums

Rumānijā ekspertīzes procesā provizorisks eksperta ziņojums nav vajadzīgs. Galveno ziņojumu var iesniegt tikai rakstiski. Ekspertam ziņojuma sagatavošanā ir jāievēro konkrēta struktūra.

Ja ir nepieciešams precizēt vai papildināt eksperta ziņojumu vai ja pastāv pretrunas starp ekspertu atzinumiem, tiesa *ex officio* vai pēc pušu lūguma var prasīt, lai eksperti precizē vai papildina ziņojumus.

Ja ir pamatoti iemesli, tiesa var uzdot veikt pretekspertīzi pēc pušu lūguma vai *ex officio*. Pretekspertīzi veic cits eksperts, nevis tas, kurš sagatavojis sākotnējo ziņojumu. Tiesa brīvi izlemj, uz kuru argumentāciju tā balstīs savu spriedumu.

ii) Tiesas sēde

Kriminālvajāšanas laikā vai lietas izskatīšanā tiesā ekspertu var izvaicāt izmeklēšanas tiesnesis vai tiesa pēc prokurora vai pušu lūguma vai *ex officio*, ja ir vajadzīga tiesas sēde, lai precizētu eksperta konstatējumus vai secinājumus.

Civilprocesā, ja eksperti var tūlītēji paust savu atzinumu, viņus uzklausa tiesas sēdē saskaņā ar tādiem pašiem noteikumiem kā lieciniekus, un viņu atzinumu ieraksta spriedumā.

b) Kriminālprocess

Ja prokurors vai tiesa uzskata, ka ekspertīze ir nepilnīga, un šo nepilnību nevar novērst ar eksperta uzklaušāšanu, tiesa *ex officio* vai pēc pušu lūguma uzdod, lai tas pats eksperts veic papildu ekspertīzi. Ja nav iespējams norīkot to pašu ekspertu, tiek uzdots veikt pretekspertīzi.

Prokurors vai tiesa uzdod veikt jaunu ekspertīzi, ja eksperta ziņojuma secinājumi ir neskaidri vai pretrunīgi un šos trūkumus nevar novērst ar eksperta uzklaušāšanu.

Šeit sniegtā informācija tika apkopota projekta "Atrodi ekspertu" laikā no katras valsts kontaktpersonām, ko atlasījis Eiropas Kompetences un ekspertu institūts (EEEI).

■ Lapa atjaunināta: 06/08/2025

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.